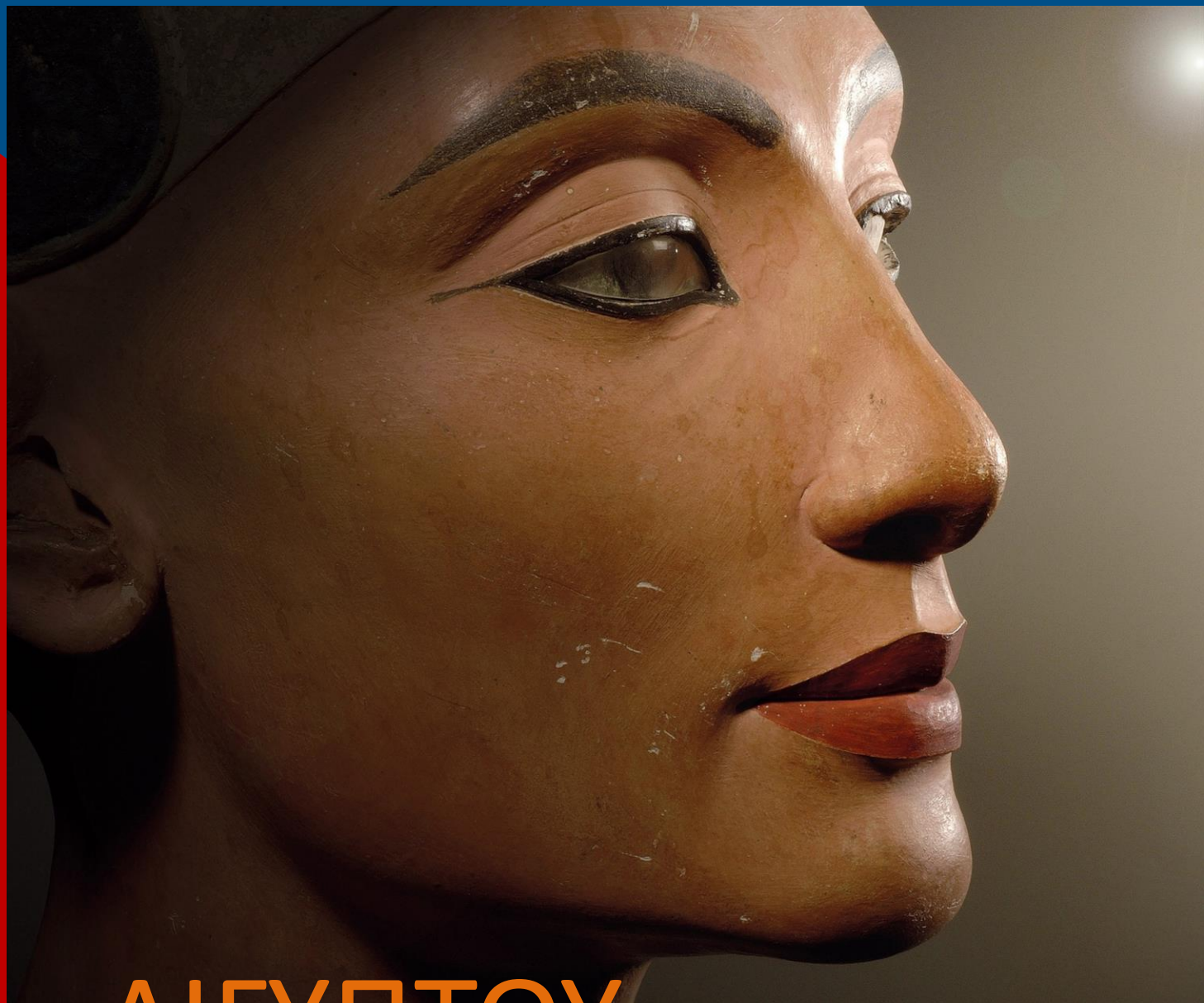

Η
Τ
Ε
Χ
Ν
Η
Τ
Η
Σ

ΑΙΓΥΠΤΟΥ

- Τι έγγραψε ο Ηρόδοτος: «το δώρο του Νείλου»
- «Νείλος», η κύρια πηγή πλούτου της χώρας

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

5000 π.Χ.:

Οι πρώτοι εγκατεστημένοι γεωργοί έφτιαξαν το άνω και το κάτω βασίλειο.

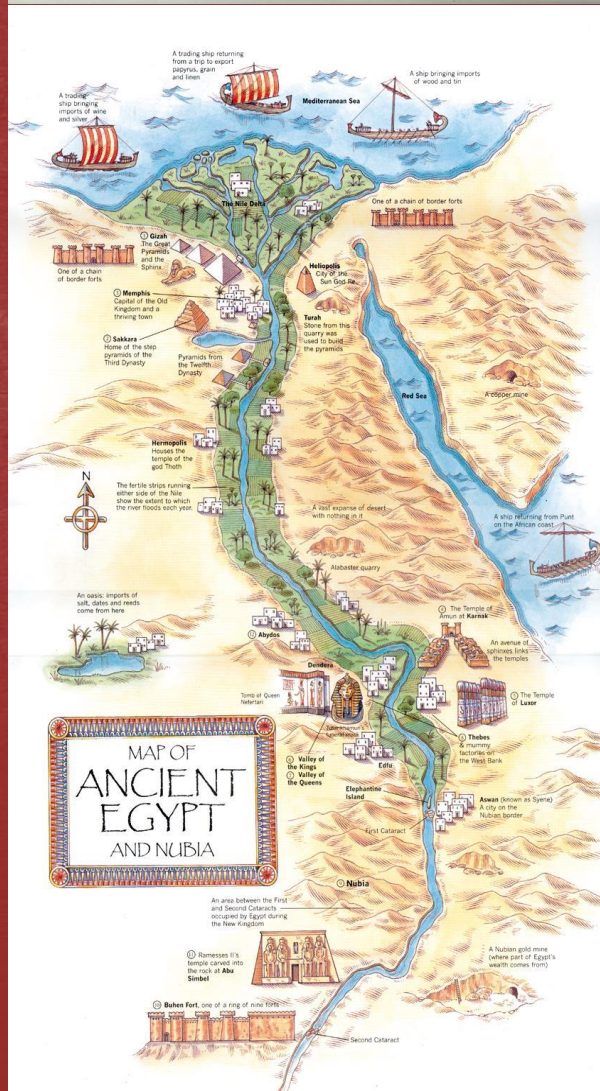
3100 π.Χ.: ενώθηκε κάτω από ένα μοναδικό άρχοντα ενώ η τέχνη έφτασε στο απόγειό της με τις πυραμίδες της Γκίζας.

2160 π.Χ. περίπου:

Κατέρρευσε το Αρχαίο Βασίλειο

2040 π.Χ. περίπου: ιδρύθηκε το Μέσο Βασίλειο, το οποίο σταθεροποίησαν ισχυροί Φαραώ

1550-1086 π.Χ.: δημιουργήθηκε το Νέο Βασίλειο, ίσως η σημαντικότερη περίοδος στην ιστορία της Αιγύπτου.

Τότε η Αίγυπτος επεκτάθηκε στη Νουβία, τη Λιβύη και την Ασία.

Εμπνευσμένη από τα πρότυπα της Μεσοποταμίας, ανέπτυξε ένα δικό της σύστημα γραφής (τα ιερογλυφικά) με το οποίο καταγράφονταν όλα τα γεγονότα, ενώ οι γραφείς κατείχαν σημαντική θέση στην αιγυπτιακή κοινωνία.

Τι πρέπει να γνωρίζω:

- Χωρίζεται σε τρία Βασίλεια:
 - ❖ Αρχαίο Βασίλειο, 3^η χιλιετία. Το τέλος του, 2160 π.Χ. περίπου
 - ❖ Μέσο Βασίλειο, 2040 π.Χ. Σταθεροποίηση επί Φαραώ
 - ❖ Νέο Βασίλειο, 1550-1086 π.Χ. Η μεγάλη Ακμή των τεχνών
- Σταθερός πολιτισμός με Οργανωμένες πόλεις
- Ο πρώτος μοναδικός άρχοντας (3100 π.Χ.)
- Ανέπτυξαν την τεχνική της ταρίχευσης
- Ιερογλυφική Γραφή
- τη Γεωμετρία (μετρικό σύστημα: ο κάναβος)

- Ανέπτυξαν την Ιερογλυφική Γραφή + τη Γεωμετρία

Ταφικές Πλάκες με ιερογλυφικά

Ένα μεγάλο μέρος της γνώσης μας για τη ζωή στην Αίγυπτο προέρχεται από τα ταφικά ευρήματα (κτηρίσματα).

Οι πλάκες που βρέθηκαν μέσα σε αιγυπτιακούς τάφους είχαν γραμμένες με ιερογλυφικά ευχές που απευθύνονταν στις θεότητες, προκειμένου αυτές να εξασφαλίσουν την αιώνια ζωή στους νεκρούς και να τους προστατέψουν.

σελ. 31 βιβλίου

Στήλη της Νεφερτιαμπέτ, περίπου 2590- 2565 π.Χ.

Τι πρέπει να γνωρίζω:

Η αιγυπτιακή τέχνη έχει να επιδείξει επιτεύγματα

- στην αρχιτεκτονική (ναούς, πυραμίδες, τάφους). Πυραμίδες // Βασιλικοί τάφοι (2580 π.Χ, στη Γκίζα)
- στη γλυπτική (ανάγλυφα ή γλυπτά από πέτρα, ξύλο, γύψο)
- στη ζωγραφική (τοιχογραφίες, ταφική ζωγραφική, παπύρους)
- στην αγγειοπλαστική
- την υφαντική τέχνη
- την κοσμηματοποιία

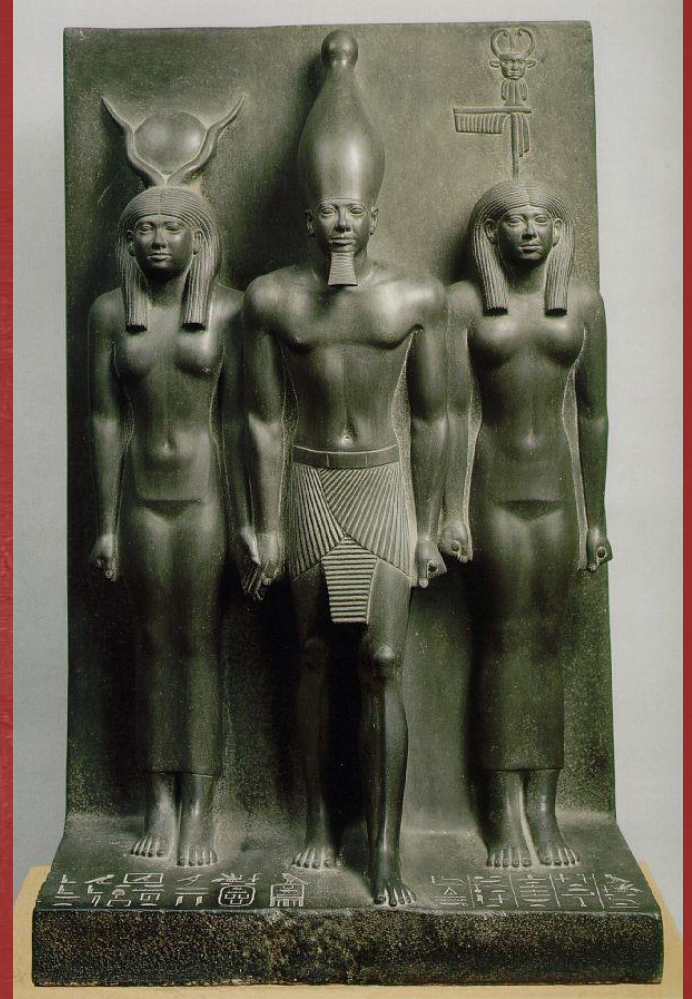
Η γλυπτική αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στην Αίγυπτο.

Μαλακά υλικά λαξεύονταν με μεταλλικά εργαλεία.
Στη συνέχεια ήταν δυνατόν να επιχρυσωθούν
και να χρωματιστούν.

Ο Μυκερίνος
και η βασίλισσα Khamererbty

Φαραώ Menkaure, 5^{ος} βασιλιάς της 4^{ης} δυναστείας

Τα αγάλματα των Φαραώ και των θεών ήταν λαξευμένα επάνω σε σκληρές πέτρες όπως ο γρανίτης, για να διατηρηθούν “αιώνια”. Τα αγάλματα των ιδιωτών τοποθετούνταν μέσα σε “παρεκκλήσια” ή εντοιχίζονταν σε ένα είδος “αναπαυτηρίου”, που επικοινωνούσε μέσω μιας στενής σχισμής με τον κόσμο των ζωντανών.

Πρίγκιπας Ραχοτέπ και πριγκίπισσα Νοφρέτ,
4η δυναστεία, Μουσείο Καΐρου.

Οι εικονιζόμενες γλυπτικές μορφές,
είναι φτιαγμένες από ασβεστόλιθο.
Έχουν αποδοθεί σύμφωνα με τις συμβάσεις
της Αιγυπτιακής τέχνης.

Έχουν ύψος 1,20 μ. Η αντρική φιγούρα είναι
σκουρόχρωμη ενώ η γυναικεία αποδίδεται
πιο λευκή (δηλώνει την ευγενική θέση της).

Οι μορφές είναι καθιστές, σχεδόν άκαμπτες
και τα χαρακτηριστικά τους αποδίδονται
με συγκρατημένη λεπτομέρεια.
Στους αυστηρά τετραγωνισμένους θρόνους τους
είναι αποτυπωμένα ιερογλυφικά.

Τα κοσμήματα αποτελούν μέρος της προστασίας
του σώματος και προσθέτουν κύρος στις μορφές.

(διάβασε επίσης την σχετική εικ. στη σελ. 31 του
βιβλίου)

Η βασίλισσα Νεφερτίτη
στο διάσημο πορτραίτο της
που βρέθηκε στην Αμάρνα,
στην οικία του γλύπτη
Τούθμωση.

*Νεφερτίτη (σύζυγος του Ακενατόν)
(1365 π.Χ. περίπου), ασβεστόλιθος,
Βερολίνο, Αιγυπτιακό Μουσείο.*

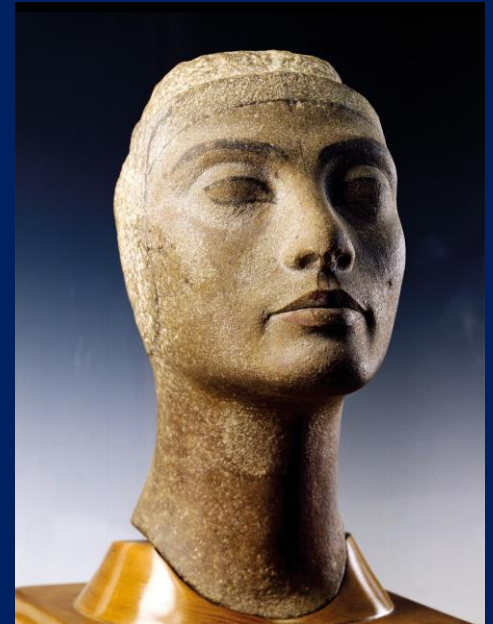

Τα ιδιαίτερα τονισμένα χαρακτηριστικά του προσώπου
δείχνουν ότι οι παραδοσιακοί κανόνες απόδοσης της
μορφής καταργούνται, αλλά η εικόνα της βασίλισσας
δεν παύει να υποδηλώνει την εξουσία της.
Κατά την περίοδο της βασιλείας του Ακενατόν
η θρησκεία αλλάζει και η τέχνη αντιμετωπίζεται
με μια πιο φιλελεύθερη στάση.

Τα γωνιώδη σχήματα αντικαθίστανται από πιο στρογγυλεμένες φόρμες και η ακαμψία
με μια λιγότερο τυπική και περισσότερο ελεύθερη απόδοση.

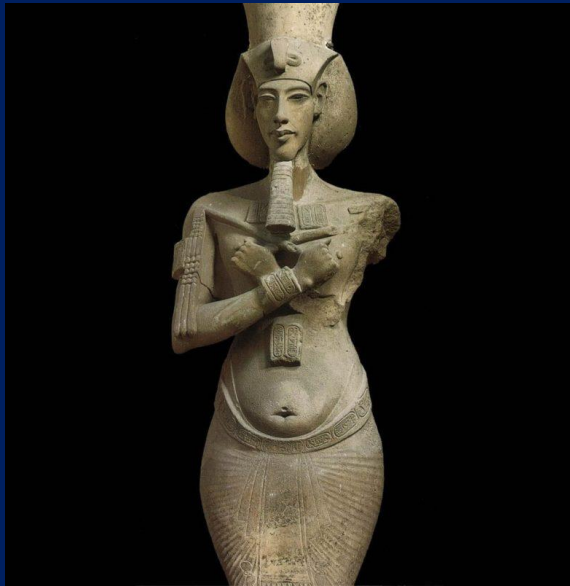
Νεφερτίτη

Ανάγλυφο με τον Ακενατόν, την Νεφερτίτη και τρεις κόρες τους που στέκονται κάτω από τον ήλιο-Ατέν. Είναι χαρακτηριστικές του στυλ της Αμάρνα οι εκφράσεις οικειότητας μεταξύ των μελών της οικογένειας.

Φαραώ Ακεν-ατόν. Γνωστός για τη θρησκευτική του επανάσταση, αντικαθιστώντας τον πολυθεϊσμό με τη λατρεία ενός μόνο θεού, του Ατόν, ή του δίσκου του ήλιου. Ως εκ τούτου, άλλαξε το όνομά του σε Akhenaten.

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗ –ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Η αιγυπτιακή ζωγραφική ακολουθούσε αυστηρούς κανόνες αναπαράστασης. Χαρακτηρίζεται από ευκρινή περιγράμματα, τα οποία οι δημιουργοί γέμιζαν με επίπεδο και καθαρό χρώμα.

Δες σελ. 32 βιβλίου

Στην Αιγυπτιακή τέχνη στόχος του καλλιτέχνη ήταν η σαφήνεια του σώματος το οποίο σχεδίαζε με καθαρό περίγραμμα, έτσι όπως το ήξερε και όχι όπως κάθε φορά φαινόταν, αν άλλαζε οπτική γωνία προβολής.

Όλα έπρεπε να αναπαρασταθούν από την πιο χαρακτηριστική τους οπτική γωνία: πλάγια και μετωπική ταυτόχρονα: το πρόσωπο ήταν άμεσα αντιληπτό από πλάι, τα πόδια το ίδιο, ενώ τα μάτια και το στήθος έπρεπε να ζωγραφιστούν από μπροστά.

Οι μορφές, απεικονίζονταν σε κλίμακα ανάλογη της ιεραρχικής τους θέσης, για παράδειγμα ο δούλος ήταν μικρός ενώ ο βασιλιάς μεγάλος.

Και τώρα η σειρά σου

Στην Αιγυπτιακή τέχνη στόχος του καλλιτέχνη

.....

Όλα έπρεπε να αναπαρασταθούν

.....

Οι μορφές, απεικονίζονταν σε κλίμακα

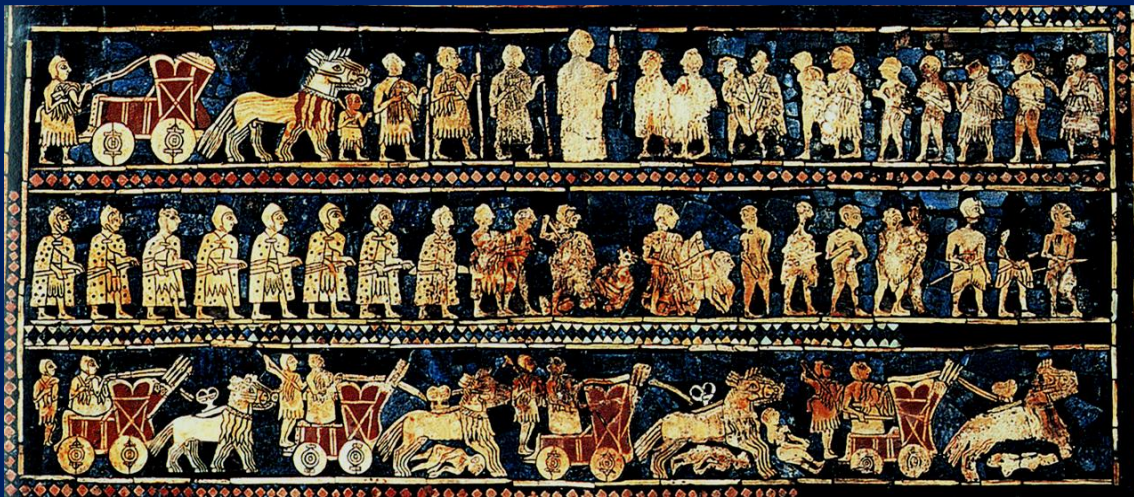
.....

Αιγυπτιακή τοιχογραφία σε νεκρικό θάλαμο

Εικόνες για συζήτηση

.....

.....

1504-1450 π.Χ.

φαγεντιανή

κονιορτοποιημένος χαλαζίας, αλκάλια
και χρωστικά οξείδια μετάλλων

Αιγυπτιακό κόσμημα

Η αρχαία Αίγυπτος, διάσημη για την υπερβολική ζωή του Φαραώ, είναι γνωστή για τη χρήση βραχιολιών, περιδέραιων, περιλαίμιων και διαφόρων άλλων τύπων κοσμημάτων σε χρυσό, η οποία ευθυγραμμίζεται με την υπερβολή.

Ο χρυσός εξορύσσεται από την έρημο της Νουβίας. Οι Αιγύπτιοι εργάστηκαν επίσης με λάπιδες λαζουλι, γυαλί και άλλους ημιπολύτιμους λίθους.

Περίαπτο

Παράσταση φτερωτού σκαραβαίου και το μάτι του Ώρου (συμβολισμοί του ήλιου και της σελήνης).

Το κόσμημα είναι κατασκευασμένο από χρυσό, ασήμι, ήλεκτρο και ημιπολύτιμες πέτρες.

Βασιλεία του Φαραώ Τουταγχαμών
1332 π.Χ.- 1322 π.Χ. (μουσείο Καΐρου)

φωτό National Geographic.

Gold Sandals and Toe Stalls, New Kingdom, Dynasty 18, reign of Thutmose III, ca. 1479–1425 BC

λάπις λαζουλι

- Μεγάλης κλίμακας ναοί αφιερωμένοι σε θεότητες

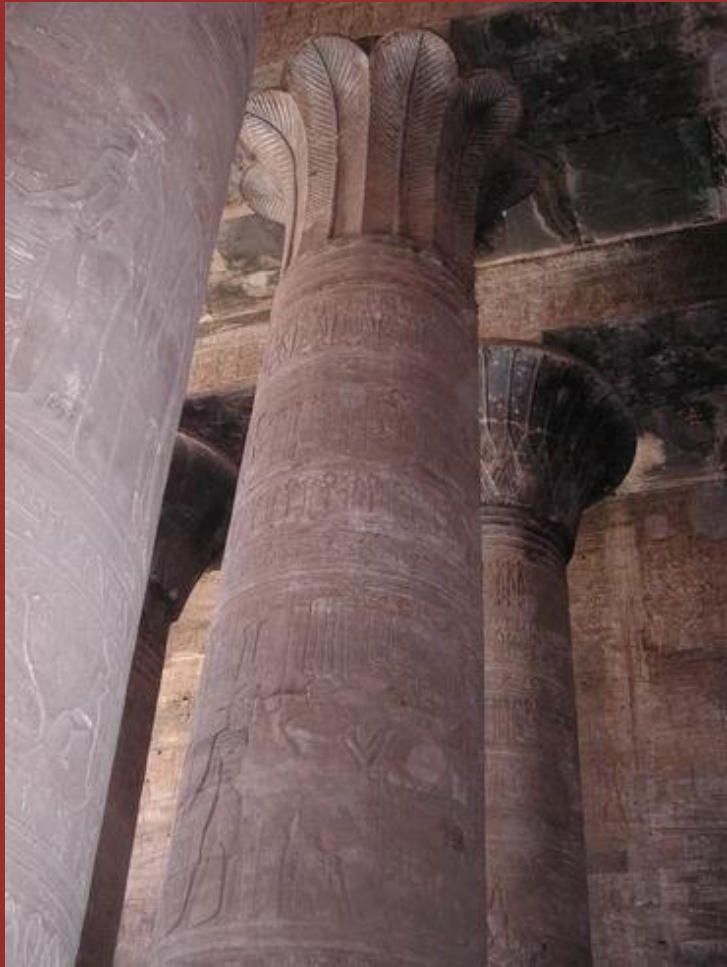
π. χ. Ο ναός του Άμμων στο Λούξορ

Σελ.33 του βιβλίου

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

- Μεγάλες κιονοστοιχίες
με εντυπωσιακούς κοιτώνες

- Τα κιονόκρανα είχαν φυτομορφικά σχήματα
(λωτόσχημα – παπυρόσχημα – φοινικόσχημα)

Μεγάλες κίονοστοιχίες με ιερογλυφικά

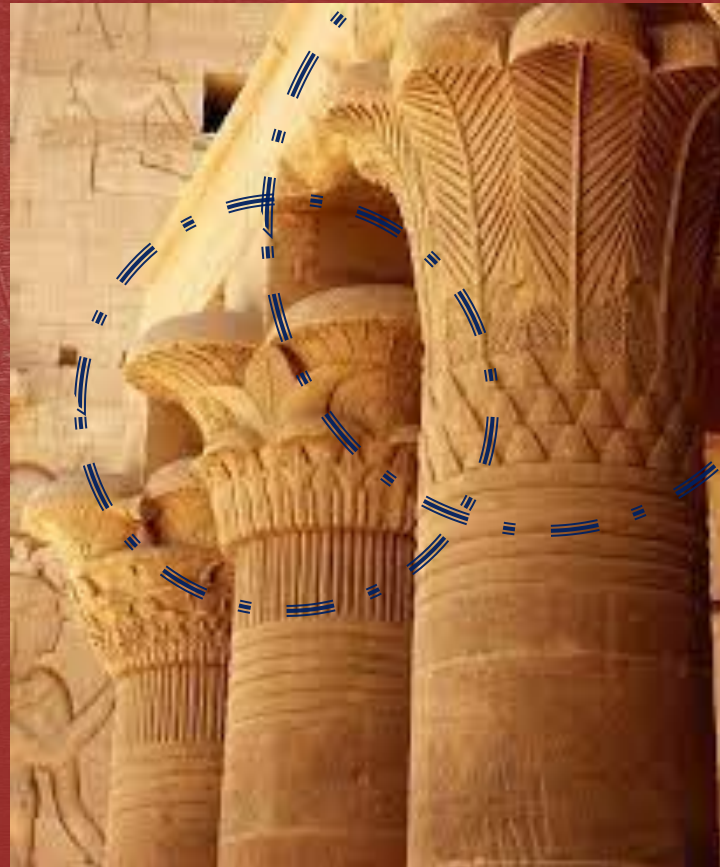

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/551092>

Τύποι Αιγυπτιακών κίωνων:

Λωτό - σχήμα, φοινικό - σχήμα και παπυρό - σχήμα κιονόκρανα

Στη διπλανή εικόνα βλέπετε δύο τύπων κολώνες.
Μπορείτε να τους αναγνωρίσετε;
Ονομάστε επιγραμματικά.

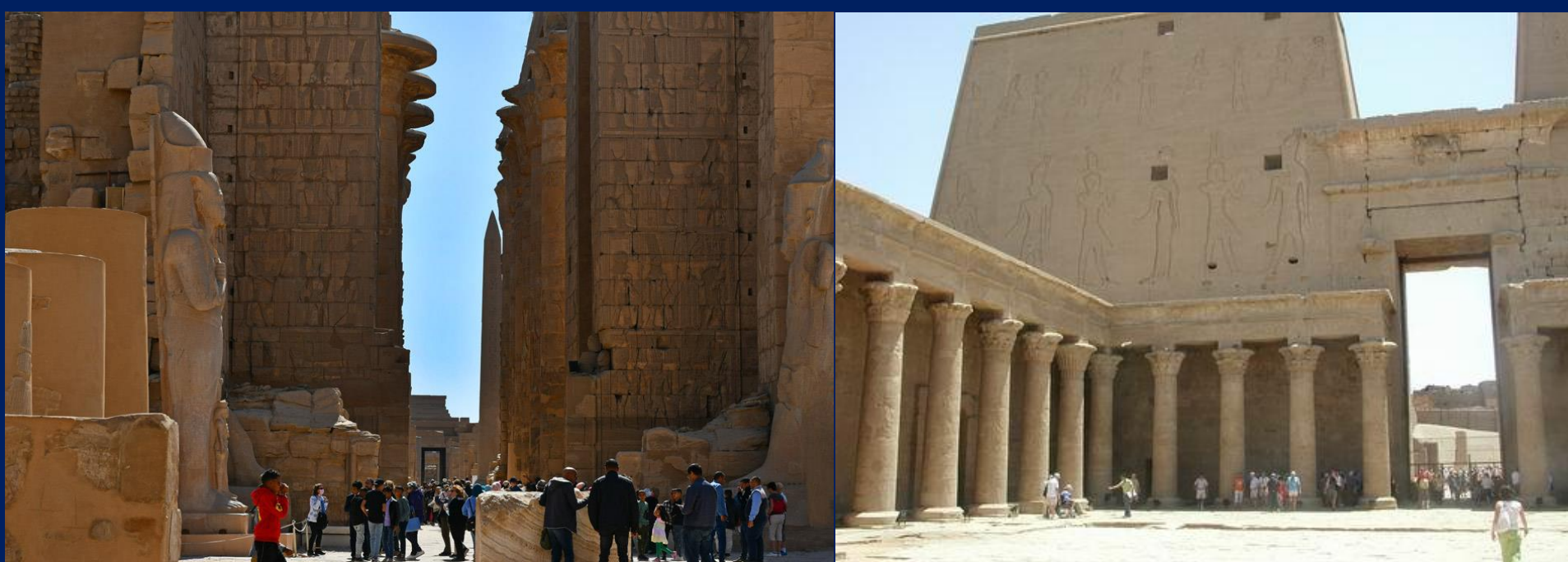

Εικ. 11 του βιβλίου

Κιονοστοιχία του ναού του Άμμωνα, Λούξορ, 18η δυναστεία (1400-1360 π.Χ.),
ύψος κίονα 22,5 μ.

Η κιονοστοιχία αυτή έχει μήκος 53 μ. και αποτελείται από επτά παπυρόσχημους
κίονες στην κάθε πλευρά.

Οι κίονες μοιάζουν με τεράστια πέτρινα φυτά παπύρου.

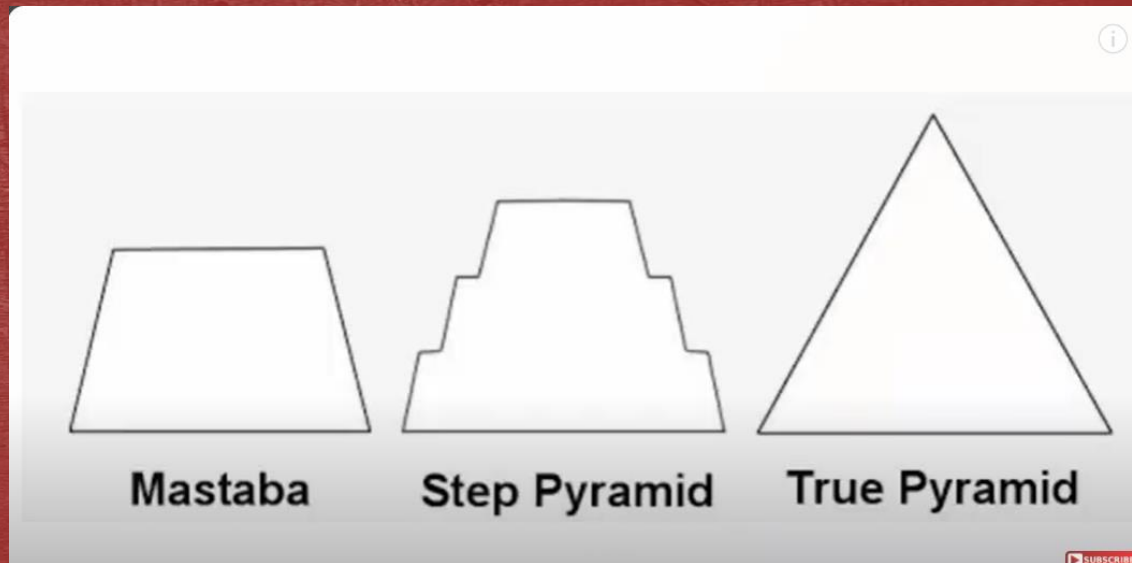

Εικ. 12 του βιβλίου

Πυλώνας εισόδου του ναού του Άμμωνα, Καρνάκ, “λεωφόρος των κριών”.

Όταν ήταν βασιλιάς ο Ραμσής ο Β΄, ο ναός του Λούξορ ήταν ενωμένος με το ναό του Καρνάκ με μια πλακόστρωτη λεωφόρο πλαισιωμένη από λέοντες, εν είδει σφίγγας, με κεφάλι κριαριού. Κάθε χρόνο το είδωλο του Άμμωνα έκανε, μέσω του Νείλου, τη διαδρομή Λούξορ - Καρνάκ, για τη γιορτή του Ιωβηλαίου

Οι τρεις κύριοι τύποι Πυραμίδων

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=Bnib3uH6V4s>

■ Οι πυραμίδες της Γκίζας - βασιλικοί τάφοι

Αγάπη για το αιώνιο και το αμετάβλητο.

Στη γεωμετρία οι Αιγύπτιοι ανακάλυψαν τον προσδιορισμό της επιφάνειας και του όγκου των τρισδιάστατων σχημάτων

Οι τέσσερις έδρες της πυραμίδας είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένες με τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

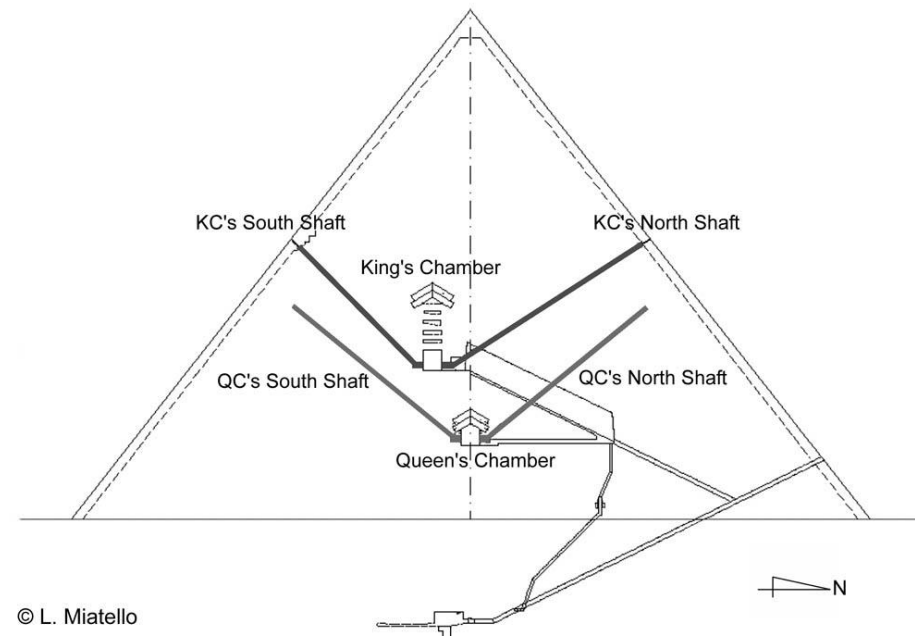
Δεσπάζει με το μέγεθός της η πυραμίδα του Χέοπα, (ύψος 146,5 μ.).

Οι τέσσερις έδρες της πυραμίδας είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένες με τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

Πυραμίδες (2580 π.Χ, Γκίζα, Αίγυπτος)

πως είναι εσωτερικά μία Πυραμίδα;

Πυραμίδες του Μυκερίνου, του Χεφρήνου και του Χέοπα

Οι πυραμίδες χτίζονταν κατά τη διάρκεια της ζωής ενός Φαραώ. Για να χτιστούν, χρειαζόταν χιλιάδες άντρες να δουλεύουν επί είκοσι χρόνια, τοποθετώντας ογκόλιθους, που ζύγιζαν μέχρι και δεκαπέντε τόνους, σέρνοντάς τους επάνω σε ράμπες (κεκλιμένες εξέδρες).

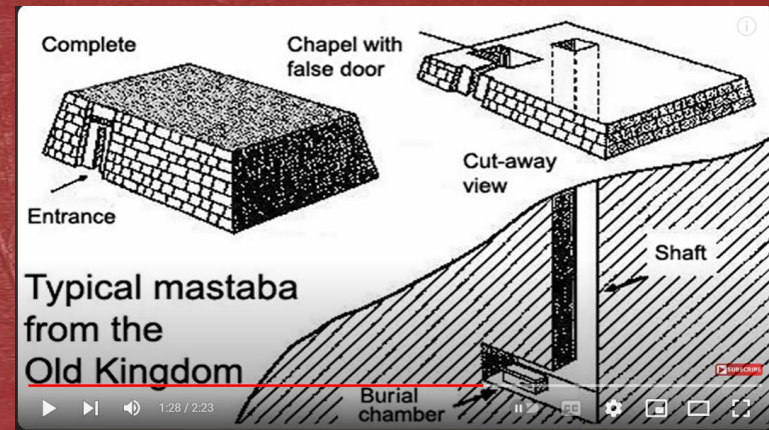
Η μούμια του Φαραώ, που ήταν τοποθετημένη μέσα στη σαρκοφάγο, ερχόταν με πλοίο από το Νείλο. Μέσω μιας σκεπαστής οδού που υπήρχε μέσα στον ταφικό ναό και ύστερα από μια τελετή που επιτελούσαν οι ιερείς, εναπόθεταν το σώμα μέσα στην πυραμίδα, την οποία και σφράγιζαν καλά.

Γύρω από τις πυραμίδες υπήρχαν μικρότερες πυραμίδες που φτιάχτηκαν για τις βασίλισσες. Για τους ηγεμόνες και τους αυλικούς έχτιζαν τους **μασταμπά***.

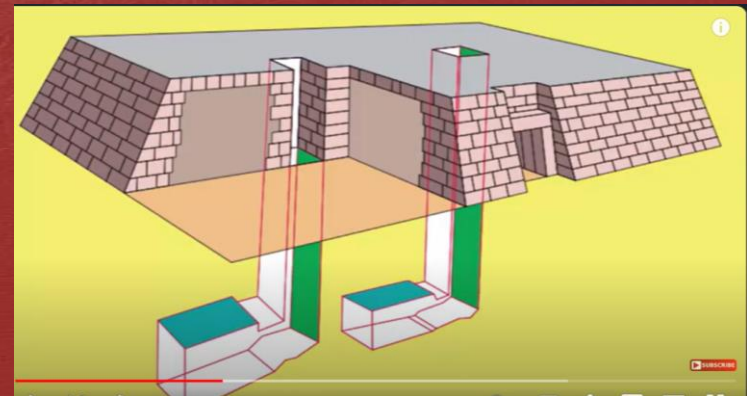
Σελ. βιβλίου 34-35-36

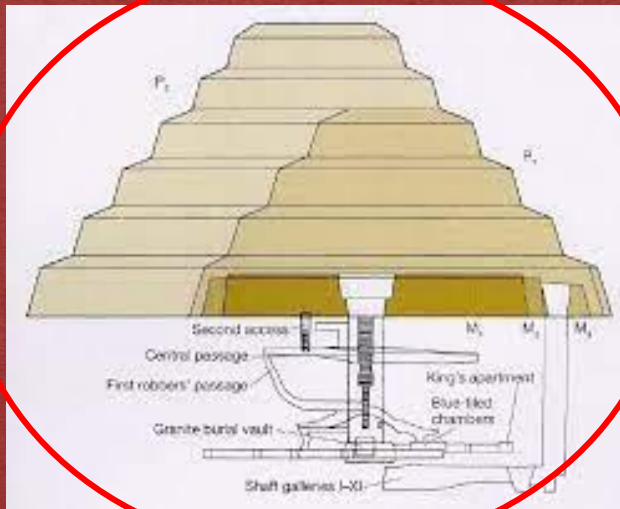

Μασταμπά: Ταφικά μνημεία, προγενέστερα των πυραμίδων, χτισμένα από πλίνθους ή λίθους, με ορθογώνια κάτοψη, κεκλιμένους τοίχους και επίπεδη οροφή. Κάτω από την κλιμακωτή πυραμίδα υπόγειο άνοιγμα εξυπηρετούσε τις ταφικές συνήθειες των Αιγύπτων.

Μασταμπά

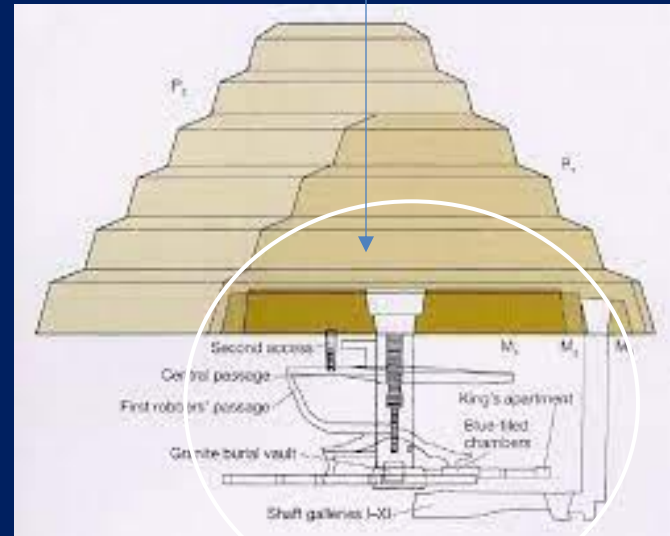
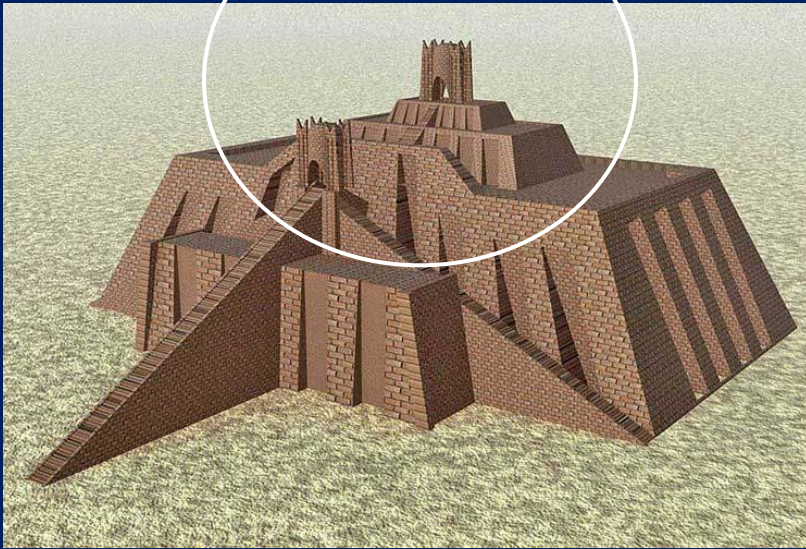

Κλιμακωτή πυραμίδα

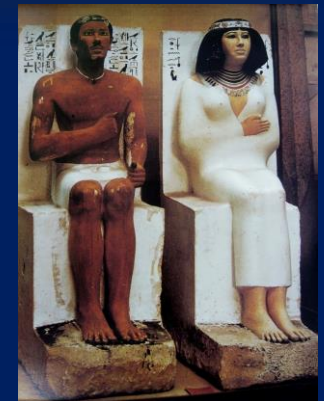
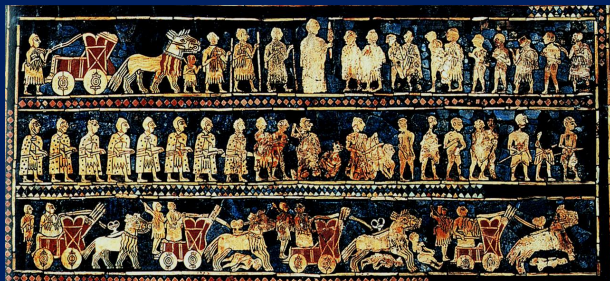

Ταφικό μνημείο του Ζοζέρ
και κλιμακωτή πυραμίδα του Ζοζέρ

Εικόνες για συζήτηση

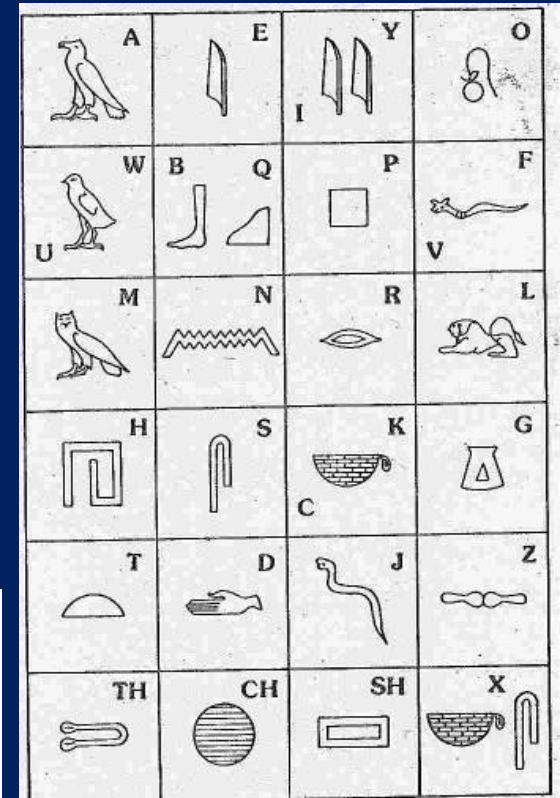
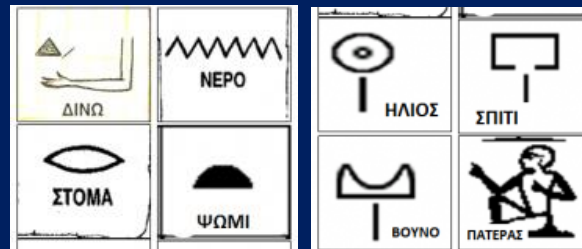
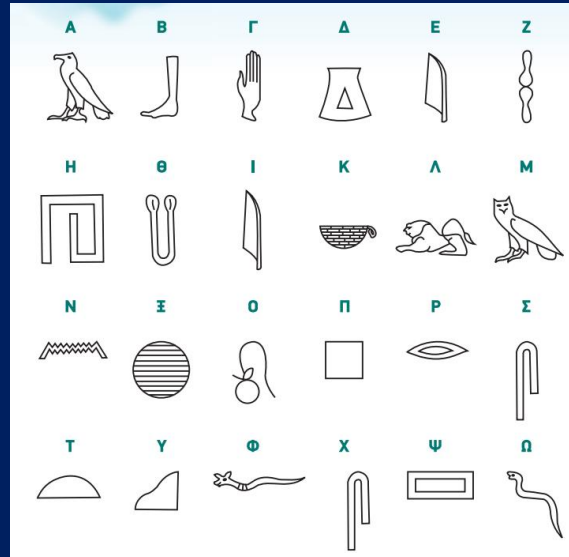

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΙΚΟΝΕΣ;
ΣΕ ΠΟΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΑΝΗΚΟΥΝ; ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΘΕΝΑ;

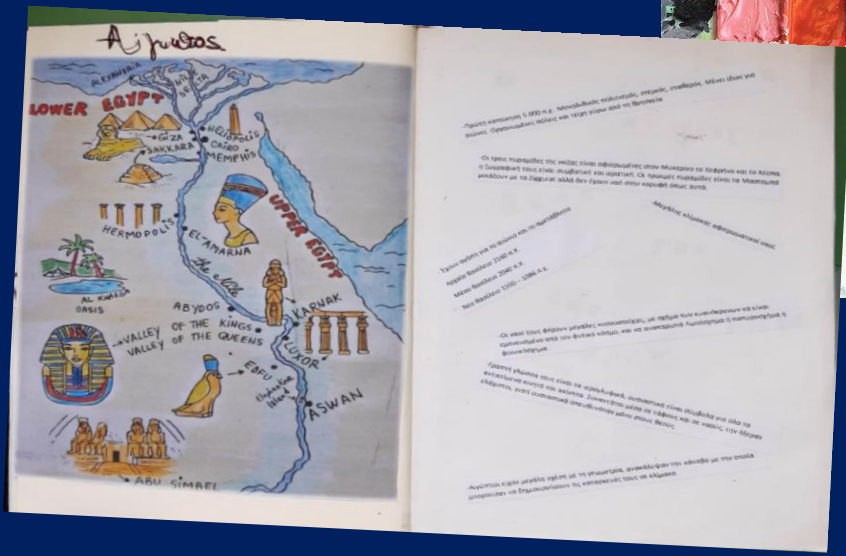
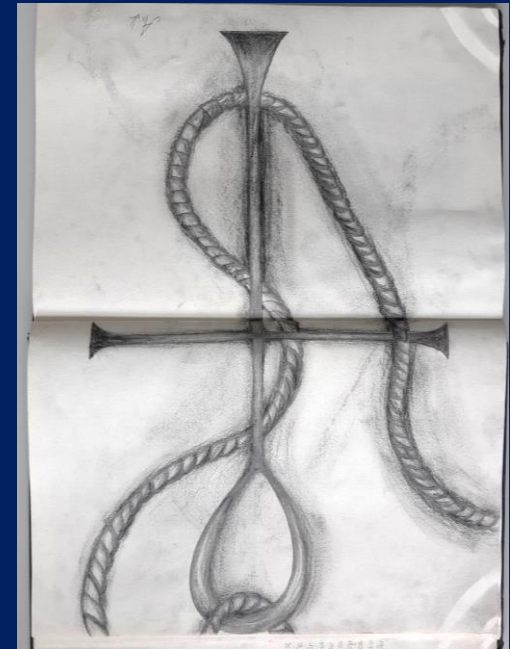
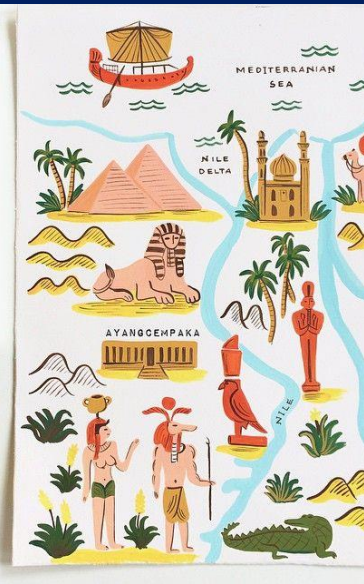
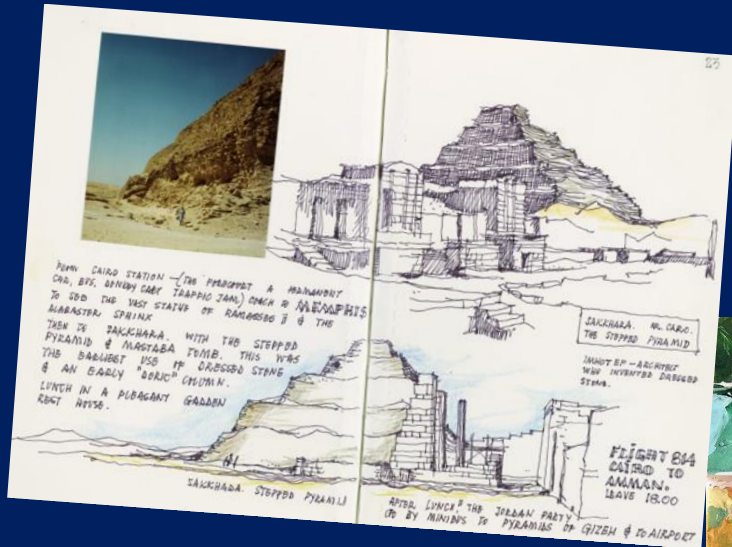
Δοκιμάζω να γράψω το όνομά μου Ιερογλυφικά.

Ψάχνω πληροφορίες για τα Ιερογλυφικά ή βασίζομαι στους παρακάτω πίνακες.

Το βιβλίο των σημειώσεων.

Παραδείγματα

Bust of Tutankhamun. Amarna Period. Stiftung Preussischer Kulturbesitz, Berlin. Gift of James Simon, 1920. ©Hans Ollermann.

Η παρουσίαση δημιουργήθηκε
για εκπαιδευτικούς λόγους σε μερικές
περιπτώσεις με εικόνες από τον ιστότοπο
και δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί
οποιαδήποτε αναπαραγωγή του υλικού
για άλλη χρήση.